

રાષ્ટ્રીય સામાજિક સહાય કાર્યક્રમ હેઠળની
યોજનાઓના અમલ તથા તેની જોગવાઈ હેઠળ
સહાય મંજૂર કરવા બાબત.

ગુજરાત સરકાર
સમાજ કલ્યાણ વિભાગ
ઠરાવ ક્ર : તીએનપી / ૧૦૯૫ / માઈ. ૭૭ / છ. ૧
સચિવાલય, ગાંધીનગર.
તા. ૨૫-૬-૬૫

વચાણે લીધા :- ભારત સરકારના ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રાલયના તા. ૧૪-૮-૬૫ ના
અ.સ.પ. ક્ર : પી. ૪૦૨૦ / ૧ / ૬૫ - એનએસએપી.

ઠ રા વ :-

ભારત સરકારના ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રાલયના ઉપરોક્ત પત્રમાં જણાવ્યા મુજબ
માન.વડાપ્રધાનશ્રીએ તા. ૨૮-૭-૬૫ ના રોજ કરેલ ગાંધીરાવ મુજબ રાષ્ટ્રીય સામાજિક
કાર્યક્રમ હેઠળ નીચે પ્રમાણેની ત્રણ યોજનાઓ કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા તા. ૧૫-૮-૬૫ થી
અમલમાં મુકવામાં આવી છે.

૧. રાષ્ટ્રીય વૃદ્ધ પેન્શન યોજના : (એનએમએપીએસ)
૨. રાષ્ટ્રીય કૌટુંબિક સહાય યોજના : (એનએકેપીએસ)
૩. રાષ્ટ્રીય પ્રજ્ઞા સહાય યોજના : (એનએમએપીએસ)

ભારત સરકારની ઉપરોક્ત યોજનાની વિગતો ^(કેન્દ્રીય) આ ઠરાવ સાથે બિહાણમાં મુકવામાં
આવેલ છે. કેન્દ્ર પુરસ્કૃત આ ત્રણ યોજનાઓના અમલ સંબંધી તબીવટીતંત્રનું માળખું ગોઠવીને
તે એની સહાય મંજૂર કરવાની બાબત સરકારની વિચારણા હેઠળ હતી. જરૂરી
વિચારણાને ક્ષેત્ર સંદર્ભ યોજનાઓના અનુસંધાને અનુક્રમ નં. ૧ અને ૨ ની યોજનાઓના
અમલીકરણ અને મોનીટરીંગની કાર્યવાહી બાબતમાં નોડલ એજન્સી તરીકે સમાજકલ્યાણ
વિભાગ કરશે. જ્યારે અનુક્રમ-૩ ની યોજનાના અમલી બધી કાર્યવાહી મારોવ્ય અને
પરિવાર કલ્યાણ વિભાગ હસ્તક રહેશે.

૨. આ વિગતે સ્થાનિક કલ્યાણ હસ્તકની બે યોજનાના અમલ સંબંધી ભારત સરકારની સુચનાઓને ધ્યાનમાં લઈને નીચે મુજબની કાર્યવાહી કરવાનું નક્કી કરવામાં આવે છે.

૧. ભારત સરકારની વૃદ્ધોને પેન્શન આપવાની યોજના :-

- ૧) આ યોજના હેઠળ ૬૫ વર્ષ કે તે કરતાં વધુ ઉંમરની વૃદ્ધ વ્યક્તિઓને (પુરુષ અને સ્ત્રી) ને માસિક રૂા. ૭૫/- ના દરે સહાયની સુકવણી કરવામાં આવશે.
- ૨) સહાય મેળવવાની પાત્રતા માટે રાજ્ય સરકારની નિરાધાર વૃદ્ધ સહાયની યોજના હેઠળ નક્કી કરવામાં આવેલ ધારા ધોરણો અને ચરતો લાગુ પાડવામાં આવે છે.
- ૩) કેન્દ્ર સરકાર પુરસ્કૃત આ યોજના હેઠળ મળનાર ગ્રાન્ટ સંબંધિત જિલ્લાના કલેક્ટરશ્રીને કેન્દ્ર સરકાર ધ્વારા બારોબાર કાળવવામાં આવનાર છે. આથી યોજનાના અમલ માટે જિલ્લા કક્ષાએ જે તે જિલ્લાના કલેક્ટર નોડલ ઓફીસર તરીકે કામગીરી બજાવશે.
- ૪) આ યોજના હેઠળ આવેલી અરજીઓને સ્વીકારીને તે મંજુર કરવા અને સહાયની સુકવણી કરવાની (Sanctioning Authority) સત્તા સંબંધિત જિલ્લાના પ્રતિ અધિકારીને સુપ્રત કરવામાં આવે છે.
- ૫) સહાયની સુકવણી લાભાર્થીઓનું બેકમાં પાત્ર ખોલાવીને તે મારકત મેંથવા તે બંને મુશ્કેલી હોય તો મનીબોર્ડર ધ્વારા સહાયની સુકવણી કરવાની રહેશે. સહાય રોકકમાં સુકવી થકાશે નહીં.
- ૬) કેન્દ્ર સરકારની યોજના હેઠળ ૬૫ વર્ષની ઉંમરે પહોંચેલા હોય અને જે નિરાધારના ધોરણમાં આવતા હોય તેવા વૃદ્ધ સ્ત્રી/ પુરુષ ને પેન્શન મળવાપાત્ર છે. રાજ્ય સરકારે તાજેતરમાં જ તા. ૧-૭-૮૫ થી રાજ્ય સરકાર ની વૃદ્ધ પેન્શન યોજના હેઠળ સહાયનું ધોરણ માસિક રૂા. ૧૨૦/- થી વધારીને રૂા. ૨૦૦/- કરેલ છે. જે વૃદ્ધોને કેન્દ્ર સરકારની સહાય મળવાપાત્ર છે તેઓને કેન્દ્રના રૂા. ૭૫/- અને રાજ્યના રૂા. ૧૨૫/- તે રીતે માત્ર પાડીને સુકવણી કરવાની રહેશે, અને તે મુજબ હિસાબો પણ રાખવાના રહેશે.

૨. રાષ્ટ્રીય કુટુંબ સહાય યોજના :-

આ યોજના હેઠળ કુટુંબ પરિવારની મુખ્ય કમાનાર વ્યક્તિનું કુદરતી સ્ત્રોતોમાં અથવા અકુદરતી કે અકસ્માતમાં મૃત્યુ થાય ત્યારે કુટુંબ ભંડાર માટે અથવા કુટુંબ સહાયરૂપ થઈ શકાય તે માટે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા જીવનકે સહાય આપવાની જોગવાઈ આ યોજનામાં કરવામાં આવી છે. આ યોજના હેઠળ સહાયની રકમની માટે નીચેના ધારા ધોરણો લાગુ પડશે.

૧) આ યોજના હેઠળ સહાયની પાત્રતા માટે ગરીબી રેખાની નીચે જીવન જીવતા કુટુંબનો સમાવેશ થાય છે.

૨) માતૃ મૃત્યુ થાય ત્યારે મુખ્ય કમાનાર વ્યક્તિ (તે અથવા તેણીની) વય ૪ વર્ષથી વધુ અને ૫૫ વર્ષથી ઓછી હોવી જોઈએ.

૩) કુદરતી સ્ત્રોતોને કારણે મૃત્યુ થયું હોય તેવા કિસ્સામાં રૂા. ૫૦૦૦/- અને અકસ્માતને કારણે મૃત્યુ થાય તેવા સ્ત્રોતોમાં જીવનકે સહાય રૂા. ૧૦૦૦૦/- ની મર્યાદામાં મળવાપાત્ર થશે. સહાયની રકમ જેમ બંને તેમ તાજીદે મંજૂર કરવાની રહેશે.

સહાય મેળવવા માટે આવેલી અરજીઓને મંજૂર કરવા અંગે મહાનગરપાલિકા શહેરી વિસ્તાર / ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં તેની મંજૂરી અને ચકાસણી માટે નીચે પ્રમાણેની કાર્યવાહી કરવા નિર્ણય લેવામાં આવેલ છે.

(૧) મહાનગરપાલિકા હેઠળના વિસ્તારો :-

ક) ભારત સરકારે નક્કી કરેલ ધારા ધોરણ પ્રમાણે આ અરજીઓની પાત્રતા ધ્યાનમાં રાખી તે અન્વયે સહાય મંજૂર કરવાનો સત્તા કમિશનરશ્રીને રહેશે.

ખ) સહાય મેળવવાની અરજી સાથે કુટુંબના કુલ સભ્યો તેમજ કમાનાર વ્યક્તિઓ, આશ્રિતો વગેરે માહિતીના પુરાવા અંગે મહાનગરપાલિકાના સંબંધિત વોર્ડના કોર્પોરેટ કોન્ટ્રોલર અથવા મેયર સ્થાયી કમિટીના અધ્યક્ષ પાસેથી પ્રમાણપત્ર મેળવીને અરજી સાથે સામેલ રાખવાના રહેશે.

ગ) દાવા અરજી સાથે મૃત્યુ અંગે રજુ કરેલ પ્રમાણપત્ર અને અન્ય હકીકતો (જેવી કે ગરીબી રેખા નીચે જીવતા હોવા અંગેના પુરાવાઓ) વગેરે સાચી હોવા

અંગેની ચકાસણી સંબંધિત વોર્ડના સેનેટરી ઇન્સ્પેક્ટર અથવા ઇપલી કેડના અધિકારીઓ મારફત થયા બાદ મ્યુનિ. કમિશનરશ્રી ને મંજૂરી માટે સુ કરવાની રહેશે. આ બાબતમાં ચકાસણી અને મંજૂરી અંગેના વિગતવાર નિયમો કમિશનરશ્રીએ નક્કી કરવાના રહેશે.

૨) શહેરી વિસ્તાર :-

મહા નગરપાલિકા સિવાયના વિસ્તારમાં સહાય મંજૂર કરવાની સત્તા ને તે વિસ્તારના પ્રાંત અધિકારી શ્રીને સોંપવામાં આવે છે.

ખ) શહેરી વિસ્તારમાં સહાય મેળવવાની અરજી સાથે કુટુંબના કુલ સભ્યો, તેમાં કમાનાર વ્યક્તિઓ, આશ્રિતો વિગેરે માહિતીના પુરાવા અંગે, નગરપાલિકા ના અધ્યક્ષ અથવા સંબંધિત વોર્ડના કાલ-સીલર તરફથી પ્રમાણપત્ર મેળવીને અરજી સાથે સામેલ રાખવાનું રહેશે.

ગ) દાવા અરજી સાથે રજૂ કરેલ મૃત્યુ પ્રમાણપત્ર અને અન્ય હકીકતો (નેવી કે ગરીબી રેખા નીચે જીવન જીવતા હોવા અંગેના પુરાવા વિગેરે) સાથે હોવા અંગેની ચકાસણી ને તે વિસ્તારના તલાટી - કમ મંત્રી, નાયબ મામલતદારશ્રી / મામલતદાર મારફત થયા બાદ, મંજૂરી માટે પ્રાંત અધિકારી શ્રીને મોકલી આપવાની રહેશે.

૩) ગ્રામ્ય વિસ્તાર :-

ક) ગ્રામ્ય વિસ્તારો માટેની આવી દાવા અરજીઓ મંજૂર કરવાની સત્તા સંબંધિત જીલ્લાના નાયબ જીલ્લા વિકાસ અધિકારી હસ્તક રહેશે.

ખ) સહાય મેળવવાની અરજી સાથે, કુટુંબના કુલ સભ્યો, તેમાં કમાનાર વ્યક્તિઓ, આશ્રિતો વિગેરે માહિતીના પુરાવા અંગે, ગામના સરપંચ અથવા ગ્રામપંચાયત ના એક સભ્ય તરફથી પ્રમાણપત્ર મેળવીને, અરજી સાથે સામેલ રાખવાનું રહેશે.

ગ) દાવા અરજી સાથે રજૂ કરેલ મૃત્યુ પ્રમાણપત્ર અને અન્ય હકીકતો (નેવી કે, ગરીબી રેખા નીચે જીવન જીવતા હોવા અંગેના પુરાવાઓ વિગેરે સાથે હોવા અંગેની ચકાસણી તલાટી-કમ- મંત્રી અને તાલુકા વિકાસ અધિકારી મારફત થયા બાદ નાયબ જીલ્લા વિકાસ અધિકારીને મંજૂરી માટે મોકલી આપવાની રહેશે.

: ૫ :

૪. રાજ્ય કક્ષાએ યોજનાઓના અમલ કરવા અને દેખરેખ રાખવા માટે મુખ્ય સચિવશ્રી ના મધ્યક્ષાપણા હેઠળ તથા જિલ્લા કક્ષાએ સંબંધિત, જિલ્લા કલેક્ટરશ્રીના મધ્યક્ષાપણા હેઠળ સમિતિ કાર્યવાહી કરશે. જે એકે મલાયદી રીતે સમિતિઓની રચના કરવા કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવશે.

૫. આ બંને યોજનાઓના હેઠળ કે-૬ સરકાર દ્વારા મળતા પાત્ર નાનાં જે તે જીલ્લાના કલેક્ટરશ્રી લેસ્ટ કે-૬ સરકાર દ્વારા બારોબાજ કાળવવામાં આવશે.

અને તે માટે સંબંધિત કલેક્ટરશ્રીએ અલગ પીએલએ એકાઉન્ટ ખોલાવીને નિભાવવાનું રહેશે

૬. આ હુકમો આ વિભાગની સરખા સંબંધની કાઉલ પર નાણાં વિભાગની તારીખ:

.....૨૩/૯/૬૫ના રોજ સમજાવેલ મેળવીને ખબર પાડવામાં આવે છે.

ગુજરાત રાજ્યના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

(ડી. સી. એ. રાજકોટ)
મુખ્ય મુખ્ય સચિવશ્રી
સમાન કલ્યાણ વિભાગ

- X રાજ્યપાલશ્રીના સચિવની, ગાંધીનગર
- X મુખ્ય મંત્રીશ્રીના સચિવશ્રી, ગાંધીનગર
- સર્વે મંત્રીશ્રીઓ રાજ્ય કક્ષાના મંત્રીશ્રીઓનું મંગલ સચિવશ્રી, ગાંધીનગર
- સર્વે નાયબ મંત્રીશ્રીઓ / સંસદ સચિવશ્રીઓના મંગલ સચિવશ્રી
- અરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- પ્રચાર અને ગ્રામ ગૃહનિર્માણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહનિર્માણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- પહેલું વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- સમાન્ય વહીવટ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.

X પત્ર દ્વારા.

તાણા વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર

સચિવાલયના મુખ્ય વિભાગો,

નિયામકશ્રી, સમાજ સુરક્ષા, અમદાવાદ

વિકાસ કમિશનરશ્રી, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર

નિયામકશ્રી, નવરસપરિવહનો,

ઈન્ડિયન ઓઈલ કોર્પોરેશન

ચેકાઉન્ટર યુનિટ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ રાયકોટ

પવન મને વિભાગી મહિકારી, અમદાવાદ ગાંધીનગર

નિયામકશ્રી સી ડિવિઝન મહિકારીશ્રી, ગાંધીનગર

X મુખ્ય પહોંચવનો માટેનું પંચ, ગાંધીનગર

X સચિવશ્રી, ગુજરાત જાહેર સેવા મંત્રાલય, અમદાવાદ

X રજિસ્ટ્રારશ્રી, ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

X સચિવશ્રી, તહેદારી મંત્રાલય, ગાંધીનગર

X સચિવશ્રી, ગુજરાત પવનચલ સેવા પર્સનલ મંત્રાલય, અમદાવાદ

X સચિવશ્રી, ગુજરાત વિધાનસભા, સચિવાલય, ગાંધીનગર

X સચિવશ્રી, ગુજરાત ગૌણ સેવા પર્સનલ મંત્રાલય, ગાંધીનગર

X સમાજ કલ્યાણ વિભાગ હેલ્થકવા તમામ મરાતાના વાડકાઓ બોર્ડ કોર્પોરેશન,

કામરનરશ્રી, મહિલા અને બાળવિકાસ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ

સર્વ જિલ્લા કલેક્ટરશ્રીઓ (તેમના તાબા હેઠળના પ્રતિ મહિકારીશ્રીઓને જરૂરી જાણ કરવાની વિનંતી સહ.)

સર્વ જિલ્લા વિકાસ મહિકારીશ્રીઓ (તેમના તાબા હેઠળના સર્વ નાયબ જિલ્લા વિકાસ મહિકારીશ્રીઓને જરૂરી જાણ કરવાની વિનંતી સહ.)

વિભાગની તમામ શાખાઓ

સિલેક્ટ કાર્ડ, ૭-૧ શાખા, સમાજ કલ્યાણ વિભાગ,

X પદ ભરણ

૧૯૬૨